

EVALUAREA UNOR SOIURI DE CIREȘ OBȚINUTE LA S.C.D.P. IAȘI

Autori: Elena Iurea¹, Sorina Sîrbu^{1*}, Margareta Corneanu¹, Iuliana Elena Golache¹, Iulia Mineață¹, Ionuț Vasile Ungureanu¹
 Afilierea: ¹Stațiunea de Cercetare- Dezvoltare pentru Pomicultură din Iași

Cuvinte cheie: cireș, soiuri, fruct, însușiri, determinări

INTRODUCERE

Cireșul este o specie pomicolă cu deosebită importanță economică, dată de însușirile nutritive, tehnologice și comerciale ale fructelor (Grădinaru G. & Istrate M., 2003; Zlati et al., 2019). Scopul lucrării este de a prezenta caracteristicile valoroase a unor soiuri de cireș cu diferite epoci de maturare a fructelor create la SCDP Iași, în condițiile anilor 2017 – 2021.

MATERIAL ȘI METODĂ

Cercetările au fost efectuate în perioada 2017-2021, având ca material de cercetare opt soiuri de cireș create la SCDP Iași (Cătălina, Maria, Alexis, Tereza, Elaiiași, Croma, Margonia, George) având ca martor soiul Van, toate altoite pe mahaleb.

În plantația experimentală au fost făcute observații și determinări privind: vigoarea pomilor, rezistența la antracnoză, principalele fenofaze de fructificare însușirile fizice (greutatea fructului și a sâmburelui, diametrul ecuatorial al fructului, raportul fruct/sâmbure, culoarea epidermei) (Chestionarul UPOV TG/35/7, 2006), însușirile chimice și de calitate a fructelor (SUS%, fermitatea pulpei, forma fructului, aderența sâmburelui la pulpă, rezistența fructelor la crăpare); productivitatea (a fost determinată în funcție de indicele de fertilitate care reprezintă % de fructe rezultate, la 25-30 de zile după căderea petalelor și se consideră soiuri de mare productivitate cele cu valori de peste 30-35%). Datele experimentale au fost interpretate statistic prin metoda comparațiilor multiple (testul Duncan, cu P 5%) și s-a calculat coeficientul de variație (%).

REZULTATE ȘI DISCUȚII

Tabelul 2 - Caracteristicile pomului la soiurile de cireș luate în studiu

Soiul	Vigoarea pomului	Rezistența la Antracnoză (<i>Coccomyces hiemalis</i> Higg.)		
		F%	I%*	G.A.%
Cătălina	mijlocie	3,0	4	0.12
Maria	mijlocie	2,9	4	0.12
Alexis	mijlocie	3,9	4	0.16
Tereza	slabă	4.0	4	0.16
Elaiiași	mijlocie	3.8	4	0.15
Van (Mt)	mijlocie	2.9	5	0.15
Croma	mijlocie	4.1	4	0.16
Margonia	mijlocie	2.8	4	0.11
George	mijlocie	3,1	4	0.12

Tabelul 1 - Caracterizarea climatică a anilor 2017– 2021 la Iași

Anii/Suma anuală a precipitațiilor (mm) și Temperatura medie anuală (°C)		2017	2018	2019	2020	2021
		Suma anuală a precipitațiilor (mm)	Multianuala	562.6	562.6	562.6
	Σ anuală	1045.8	530.5	451.0	448.4	563.6
	Abaterea	+483.2	-32.1	-111.6	-114.2	+1.0
Temperatura medie a aerului (°C)	Multianuala	10.2	10.2	10.2	10.2	10.2
	Media anuală	13.0	10.7	11.4	12.1	10.1
	Abaterea	+2.0	+0.5	+1.2	+1.2	-0.1

*- nota intensității atacului pe scara 1 - 6: 1 = 3% suprafața atacată; 3 = 25%; 4 = 50%; 6 = 100%

Tabelul 4 - Însușiri fizico-chimice la soiurile de cireș luate în studiu

Soiul	Greutatea medie a fructului (g) ¹	Greutatea medie a sâmburelui (g) ²	Raportul fruct/sâmbure	Diametrul ecuatorial al fructului (mm)	SUS -%
Alexis	9.4 ^a	0.344 ^a	3.61 ^d	26.6 ^a	18.6 ^a
Elaiiași	8.8 ^b	0.306 ^a	3.52 ^d	25.4 ^b	17.5 ^a
Croma	8.0 ^c	0.326 ^a	4.12 ^c	24.2 ^c	17.2 ^a
Maria	7.8 ^d	0.254 ^b	3.20 ^d	23.7 ^c	17.8 ^a
Tereza	7.8 ^d	0.292 ^b	3.71 ^d	25.4 ^b	19.2 ^a
Van	7.4 ^e	0.294 ^b	3.92 ^c	25.2 ^{bc}	17.7 ^a
Cătălina	7.3 ³	0.340 ^a	4.65 ^b	23.9 ^c	17.8 ^a
George	7.0 ^e	0.318 ^a	4.57 ^b	21.8 ^d	17.4 ^a
Margonia	6.9 ^e	0.350 ^a	5.10 ^a	23.7 ^c	17.1 ^a

¹- O literă diferită după număr corespunde cu diferența statistică semnificativă (P ≤ 5% testul Duncan).

Tabelul 5 - Însușirile fizico-chimice și de calitate ale fructelor

Soiul	Culoarea epidermei	Fermitatea pulpei	Forma fructului	Aderența sâmburelui la pulpă	% de fructe crăpate după 6 ore*
Cătălina	roșu strălucitor	semiferma	reniformă	neaderent	9.6 ^c
Maria	roșu strălucitor	fermă	cordată	neaderent	9.0 ^c
Alexis	roșu închis	fermă	cordiform	neaderent	8.2 ^c
Tereza	roșu închis	fermă	cordiform	neaderent	7.4 ^c
Elaiiași	roșu închis	fermă	cordiform	neaderent	2.7 ^e
Van (control)	roșu strălucitor	fermă	circulară	neaderent	41.8 ^a
Croma	roșu închis	fermă	reniform	neaderent	15.3 ^b
Margo	Galbenă	fermă	cordată	neaderent	1.8 ^e
George	roșu închis	fermă	cordată	neaderent	4.5 ^d

*- O literă diferită după număr corespunde cu diferența statistică semnificativă (P ≤ 5% testul Duncan).

Tabelul 3 - Principalele faze de fructificare la soiurile de cireș luate în studiu (SCDP Iași; 2017-2021)

Soiul/ Fenofaza	Început înflorit (faza E)	Sfârșit înflorit (faza G)	Durata înflorit (zile)	Fertilitate a naturală (%)	Autofertilitatea %	Data maturării fructelor	Nr. zile de la sf. înfl. la maturare
Date limite (cel mai devreme-cel mai târziu):							
Cătălina	01.04 - 20.04	10.04 - 30.04	10 - 11	33.6	13.1	21.05 - 07.06	39 - 42
Maria	04.04 - 20.04	12.04 - 30.04	9 - 11	41.4	51.9	09.06 - 20.06	53 - 59
Alexis	05.04 - 24.04	15.04 - 01.05	8 - 11	31.5	2.1	10.06 - 23.06	54 - 57
Tereza	06.04 - 25.04	14.04 - 02.05	7 - 9	42.4	19.2	09.06 - 28.06	57 - 58
Elaiiași	04.04 - 21.04	17.04 - 01.05	11 - 14	32.2	1.9	06.06 - 21.06	51 - 52
Van (Mt)	05.04 - 22.04	11.04 - 05.05	7 - 14	30.7	1.4	08.06 - 18.06	45 - 59
Croma	09.04 - 20.04	19.04 - 01.05	11 - 12	30.7	2.7	20.06 - 29.06	60 - 63
Margonia	14.04 - 03.05	22.04 - 12.05	9 - 10	47.4	2.6	20.06 - 07.07	53 - 60
George	04.04 - 26.04	13.04 - 02.05	7 - 13	31.8	3.6	07.07 - 16.07	76 - 86
Coeficient de variație (%)	56.9 - 31.9	25.1 - 11.0	17.6 - 14.0	16.5	142.6	47.8 - 25.5	17.9 - 18.5

CONCLUZII

1. Soiurile create la SCDP Iași s-au remarcat prin timpurietate (Cătălina), înflorirea târzie (Margonia și Croma), autofertilitate (Maria), productivitate, calitatea deosebită a fructelor, tardivitate (Croma, Margonia și George), toate manifestând o rezistență superioară la antracnoză și la crăparea fructelor în comparație cu soiul martor.
2. Eșalonarea maturării fructelor la soiurile de cireș studiate, asigură un conveer varietal pe o durată de 57 zile.